

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

I. Hispania tribus rebus ab haeresi praeservata.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

DE HISPANIA, ET QUIBUS MODIS
ea ab hæresi fuerit præservata.

CAPUT SEXTUM.

ARGUMENTUM.

- I. Hispania tribus rebus ab hæresi præservata.
- II. Fraternitates religiose.
- III. Cruciatæ ejus institutio, ordo, & proventus.
- IV. Inquisitio, & ad quid instituta.
- V. Inquisitio in Galliis ob hereticorum crudelitatem, eiusque necessitas.
- VI. Inquisitio Hispanica quo crima puniat. Pontius Leo cur condemnatus. Casalio ante supplicium, ad Catholicam fidem conversus.

I. Q uemadmodum experientia docuit non nullos, fulmen perrupta horrendo cum tonitu nube, in terram dejectum, eorum in qua reiederit animalium corpora, si viva ipsi occurrerint, non comburere: sic hoc loco similiter nobis ab omniscia illa magistra discendum est, Deum, qui hæreses fulmen sua manu tenet, si quando illud in terram & magna imperia ejaculetur, non tamen ea perditumire quamdiu suæ ipsa invigilant salutem, ac vitam aliquam in se habeant. Hoc pulcherrimo symbolo adumbravit S. Joannes in Apocalypsi sua cap. 9. loquens de Lutheri locustis: *præceptum est illis ne ledent sœnum terra, neque omne viride, neque omnem arborē, nisi tantum homines, qui non habent signum Dei in frontibus suis*. nempe Confirmationis: Itaque hæresis quæ nihil aliud quam animatum querit exitium, omnia illa regna vastat quæ vita ac spirito vacua fuerint, id est, in qua omnis religionis cura velut intermortua fuerit atque extincta. Germania quidem, Francia, Anglia, Polonia, Bohemia igne hoc fere penitus conflagarunt; at Hispania ingruenti hæresi viva ac valida occurrens, flammam illam hæreticæ contagionis evasit. Id quidem post divinam gratiam, Catholicorum Regum curæ, diligentiae & pietati acceptum ferendum est, qui memorē vulgati istius,

*Tunc tua res agitur, paries quum proximus ardet,
& ipsi nascenti, aut nondum etiam nascenti malo
remedium adhibuerunt, & aliis rationem prohibendæ hæreses commonstrarunt. Sed quoniam
huc nos oratio deduxit, vehementer sane peccare
mihi viderer, si remedia hic non indicarem, quibus*

omnia Hispaniæ tam longè lateque patentia regna contra fulmen hoc, quod in ceteris Orbis partibus tot tantasque strages dedit, fuerint præmunita, & illæsa conservata; & illo quidem tempore quo Turcæ ab Oriente arma minabantur, ad Occidentem tumultuabantur Saraceni seu Mauri, ad Meridiem Arabes, ad Aquilonem vero hæresis pleno gradu gravabatur. Nemo hic sibi singat quod Hispania ideo tuta constiterit quod ipsa in formam bubulae pellis extensa à tribus partibus duplice mari, Oceano nempe & mari Mediterraneo, & reliqua parte naturali quodam vallo, montibus nimis Pireneis, clausa ac munita sit; in his enim omnibus contra hoc mali genus nihil ei fuit præsidii; sed potius in summa Regum diligentia, qua illi operam semper dederunt, ne quid Catholicæ religio acciperet detimenti. Horum singulari prudenter tres præcipue res institutæ sunt, quibus potissimum hæreses profligatae & Catholicæ conservatae est religio: videlicet *Hermundatus sive sancta Fraternitas, sancta Cruciatæ (Croisade vulgo) & sancta Inquisitio*. Hæc area illa scuta, vel cœlestia potius sunt ancilia, quorum nitor Lutheri oculos ita perfixit, atque excæcavit, ut velut Democritus ille, in tenebris hinc inde palpans, nullum in Hispaniam aditum reperire, aut vel paullo in ea longius progredi poterit, quamvis animus & conatus numquam decesserit. His tam laudabilibus tamque salutaribus circa animarum curam institutis factum est, ut Hispania hæresis jugum evaserit, quod tamen illa toti Mundo imponere, sibique in terra velut monarchiam instituere cogitabat. His in tanta rerum omnium confusione ordo conservatus: his à superbo diaboli, infasti infelicium hæreses architecti, dominatu vindicata fuit Hispania. Rigor ille contra hæreticos adhuc optatum Dei sponsæ quietem & tranquillitatem reddit, & nativum splendorem ac pulchritudinem conservavit. Ringantur insfrunti hæretici, fremant & frendant quantum volunt, calumnientur justiciam, inhumanitatis, crudelitatis accusent: nos certe tot tantæ bona ex his nata ac quotidie nascentia videntes, sancta hæc instituta non possumus non laudare, cum regna quæ illis caruerunt, centuplo majoribus malis bellorum civilium fuerunt implicata per hæreticos, quam mala illa sint, quæ in solos fontes per Inquisitionem, &c. illa remedia sunt inficta. Cujus &c. quanta sit utilitas & bonitas, nullum certius arbitror reperi argumentum, quam quod camalis & hæreticis non placent. Equidem vix quid-

Quidquam est quod pluribus turpioribus atque atrocioribus calumnias petitum atque diffamatum sit quam ista in Hispania usitatæ administrandæ justitiae ac conservandæ Catholicæ religionis rationes atque instituta. Nos tamen nihilominus iustis & idoneis rationibus facile, spero, evincemus, & æquo Lectori persuadebimus, Reformationem hanc, quam Novi isti Reformatores Ecclesiæ (qui omnia deformatur) cane peius & angue oderunt, re ipsa sanctam, justam atque utiliem esse. Ordine ergo quid sit Hermandatus, tum Cruciatæ & Inquisitio, explicabimus.

II. *Hermandatus*, quod verbum Fraternitatem significat, exacta justitiae species est, persequendis maleficiis, qui se fuga subduxerunt, interficiens. Hac utuntur, ad comprehendendos facinorosos, quum alia media desunt: insequunturque eos, qui magnum aliquod crimen admiserunt, quocumque etiam sese contulerint, sive ea ditio Regi Catholico pareat, sive non. Quam ad rem exploratores adhident, qui se in familiaritatem eorum, quos querunt, insinuant: nec cuiquam rei parcunt, quæ faciat, sed omni industria, atque omnibus, quos ex cogitare possunt, modis conantur reum molliter ad se retrahere, atque in eam regionem, unde clapsus est, revocate. Adeunt hominem sub specie aliquujus amicitiae, ac intimam familiaritatem cum ipso contrahunt, indigentem pecunia, ægrum, aut in alia necessitate constitutum omni ope juvant: atque ita hac amoris simulatione inescatum, in plaga jam antea præparatas conjiciunt, & in manus justitiae tradunt. Quod si dissidentia hoc consilium temoretur, tentant persuadere homini, ut vel navis vel currus quem ipsi in hoc emerunt, iter aliquod animi gratia faciat: quo perductos abducunt quo volunt. Hac arte non raro Lutetiae, Constantiopolii, & in Germania abrepti sunt nobiles viri, & in Hispaniam ducti, ingentibus in eam rem impensis sumtibus, magna que industria captatae rei absque tumultu gerendæ opportunitate. Qui in sanctam hanc Fraternitatem adscripti sunt, in ipso muneri sui exercitio, viridi vestitu, & pro armis, arcu fere utuntur. Habet hæc societas ad sustinendos tanti oneris sumitus, ingentes redditus, quibus, quum enormis aliquujus facinoris reus persequendus est, minimè parecunt. Non admittuntur ad Fraternitatem, nisi delecti, inculpati, vita probatae, honesto loco nati, munerum & corruptionis aspernatores, validi, & ad tale negotium apti. Utque promptior sit negotii ipsis commissi expeditio, cautum est per

totam Hispaniam, ut in quovis oppido, castello, aut pago, ubi magnum aliquod facinus commissum est, continuo campanarum sono signum detur omnibus, indagandi quid sit, ac omni studio explorandi, quoniam sese recipiat is, qui fugit: statimque Hermandatus locii ad suas partes agendas sese accingunt. Hodie hæc Fraternitas in multis Hispaniæ locis tanta religione observatur, ut homicidia, rapinae, aut alia crimina ibi raro committantur, aut certè, si qua commissa fuerint, præsentissimam pœnam non effugiant. Præclara sane Fraternitas, cuius tam admirabilis est fructus, ut virtutis augmentum, & tam opulentii Imperii (Justitia enim Regnorum est conservatrix) merito basis appelletur, dixi breviter quid sit Hermandatus. Jam, quid sit Cruciatæ, videamus.

III. Cruciatæ duas ob causas constituta est: primum ad colligendam pecuniam, quæ bono orbis Christiani, redimendis apud Infideles factis mancipiis, faciendoque infidelibus & hereticis bello impendatur: deinde, ut confset, num quis pietatis, & Sacramentorum frequentationem negligat. Observat hæc Cruciatæ etiam in Italia, & Romæ quidem, cum in finem instituta, ne quis Mahometano, aut Judaico, aut heretico more vivat. Huic ordini omnes & singuli, sine discrimine sexus, anno ætatis septimo nomen dare tenentur: nec quisquam admittitur ad confitendum, nisi bullam Cruciatæ habeat, quam redimunt plebei quidem binis, ut vocant, Regalibus, magnarum vero familiarium principes, octonis. Res in hunc modum administratur confesus ex Ecclesiæ Catholicae præscripto circa Paschatis tempus ad mensam Domini participatus ejus corpus accedit: quo sumto, tessera accipit, qua scriptum est, eum hoc anno & hoc die sacra communione usum esse. Post Octavam festi, parochus, aut alius, cui hoc negotium datum est, per totam parochiam capitatum tesseras istas colligit, teneturque paternostrias aut hospes sistere omnes illos, qui octiduo ante festum Pascharis domini ipsius, habita inquisitione, inventi fuerant. Quod si quis tessera, aut justam excusationem non habeat, in vincula conjectur, & pecunia multatatur: si vero hereticos suspectus sit, ad Inquisitorem mittitur. Muneri huic præsunt Archiepiscopi, Episcopi, & alii integræ & irreprehensibilis vita homines: qui etiam summam judicandi potestatem habent. Commissarius generalis Anno M.D.XCV. fuit Cardinalis Franciscus Avila. Reditus Cruciatæ opulentii sunt admodum: Sancta vero appellatur

D^o 3

pellatur